

Sygn. akt I C 498/18 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2018r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Aneta Siemaszko

po rozpoznaniu w dniu 04 grudnia 2018r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Ltd z siedzibą na Malcie

przeciwko P. T.

o zapłatę

orzeka:

oddala powództwo.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 498/18 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Ltd z siedzibą na Malcie wniósł o zasądzenie od pozwanego P. T. kwoty 3.846,59 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek maksymalnych za opóźnienie t.j. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 13 stycznia 2017r. do dnia zapłaty. Nadto domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając zgłoszone roszczenie powód wskazał, że pozwany w dniu 4 stycznia 2016r. dokonał rejestracji w systemie informatycznym spółki (...) Sp. z o.o., będącej pośrednikiem świadczącym usługi kredytowe na rzecz spółki (...) Sp. z o.o., a następnie złożył wniosek o pożyczkę za pośrednictwem formularza zamieszczonego na stronie internetowej (...) którego celem było zawarcie umowy pożyczki na odległość w rozumieniu Ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011r., refinansującej spłatę zobowiązań strony pozwanej względem podmiotów trzecich. Powód wyjaśnił, że po wygenerowaniu profilu klienta wysłano do pozwanego w formie elektronicznej Ramową Umowę P., a warunkiem jej potwierdzenia było zalogowanie się pozwanego za pośrednictwem strony internetowej pożyczkodawcy do rachunku bankowego w systemie bankowości elektronicznej, co też pozwany uczynił w dniu 4 stycznia 2016r., tym samym potwierdzając swoją tożsamość oraz wolę zawarcia Ramowej Umowy P.. Powód wskazał, że w dniu 23 grudnia 2016r. dokonał przelewu kwoty pożyczki w wysokości 3.846.59 zł na rachunek bankowy podmiotu trzeciego wskazanego przez stronę pozwaną (kwota nie uwzględniała uiszczonych z góry kwoty prowizji w wysokości 647 zł). Zgodnie z Umową P. nr (...) całkowita kwota do spłaty wyniosła 3.846.59 zł. Spłata pożyczki została zaś określona na dzień 12 stycznia 2017r. Powód dodał, że spółka (...) Sp. z o.o. podjęła liczne próby kontaktu ze stroną pozwaną, celem wezwania do spłaty zadłużenia, a w związku z brakiem reakcji strony pozwanej na czynione próby polubownej spłaty zadłużenia,

podjęto działania windykacyjne. Powód wskazał, że w związku z faktem, że opisane powyżej działania windykacyjne nie przyniosły żadnego rezultatu, spółka (...) Sp. z o.o. podjęła decyzję o cesji wierzytelności przysługującej jej w stosunku do strony pozwanej w wyniku, której powód nabył wierzytelność będącą przedmiotem niniejszego postępowania. Powód wskazał, że w związku z tym, że strona pozwana do dnia dzisiejszego nie zapłaciła pełnej kwoty niniejszy pozew jest konieczny i uzasadniony (k. 2-4v).

W dniu 7 marca 2018r. (k.26) Referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu. Jego odpis został doręczony pozwanemu w dniu 22 marca 2018r.

W dniu 4 kwietnia 2018r. pozwany wniósł sprzeciw od niniejszego nakazu zapłaty (k.29-32) i zaskarżył go w całości. Pozwany podniósł zarzut braku podstaw do wystąpienia z roszczeniem przez stronę powodową, przedwczesność roszczenia oraz niewykazanie przez powoda podstawy naliczenia wartości przedmiotu sporu zgodnego z rzeczywistym stanem rozliczeń pomiędzy stronami. Ponadto pozwany wniósł o zobowiązanie strony powodowej do dostarczenia kopii umowy pożyczki oraz zobowiązanie strony powodowej do dostarczenia stanu rozliczeń pomiędzy wierzycielem pierwotnym a stroną pozwaną z tytułu umowy pożyczki. Pozwany wniósł także o przekazanie sprawy do mediacji oraz o zasądzenie kosztów procesowych według norm przepisanych. Pozwany nie zaprzeczył zawarciu przedmiotowej umowy pożyczki, ale zaprzeczył wysokości istniejącego zadłużenia co do kwoty należności głównej, odsetek i innych opłat. Zakwestionował legitymację czynną powoda, w tym kompletność i czytelność przedłożonych przez powoda dokumentów.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 30 lipca 2018r. (k.40-41) powód podtrzymał w całości swoje żądanie i nie wyraził zgody na skierowanie sprawy do mediacji. W uzasadnieniu wskazał, że pozwany przyznał, iż zawarł pożyczkę o nr (...) w związku z czym stwierdzić należy, że uznał roszczenie. Wskazał, że pożyczka została udzielona w dniu 22 listopada 2016r. w kwocie 3.000 zł (nr (...)) i wypłacona na należący do pozwanego rachunek bankowy. Wyjaśnił, że pożyczka udzielona w dniu 23 grudnia 2016r. w kwocie 3.846,59 zł została udzielona z przeznaczeniem na spłatę pożyczki nr (...), a pozwany dokonał wpłaty kwoty prowizji warunkującej zawarcie umowy pożyczki refinansującej w kwocie 647 zł. Powód zaznaczył, że pozwany skutecznie zawarł Umowę P. nr (...), której warunkiem zawarcia była wpłata kwoty 647,00 zł, a wypłata kwoty pożyczki nastąpiła na wskazany w Umowie P. nr (...) rachunek bankowy właściwy do spłaty pożyczki nr (...), w związku z czym doszło do spłaty pożyczki nr (...) udzielonej przez spółkę (...) Sp. z o.o. Dodał także, że prowizja stosowana przez podmioty udzielające refinansowania była zgodna z ograniczeniami wynikającymi z Ustawy z dnia 11 maja 2011r. o kredycie konsumenckim. W zakresie wezwania do zapłaty wskazał, że pozostaje na stanowisku, że wezwanie zostało udokumentowane w sposób wystarczający i przedstawione dowody są w zupełności wystarczające. W ocenie powoda załączona do pozwu umowa cesji wierzytelności wraz z załącznikiem pozwala na uznanie, że powód nabył wierzytelność wobec pozwanego, a w konsekwencji, że wykazał swoją legitymację do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej udzielały za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej krótkoterminowych pożyczek w imieniu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Warunkiem zawarcia umowy oraz udzielenia pożyczki było uprzednie utworzenie przez pożyczkobiorcę profilu klienta na stronie internetowej i posiadanie przez pożyczkobiorcę aktywnego profilu klienta. Na stronie internetowej pożyczkodawcy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. utworzony został profil klienta P. T.. Została mu udzielona pożyczka nr (...) w dniu 23 grudnia 2016r. na kwotę 3.846,59 zł z terminem spłaty ustalonym na dzień : 12 stycznia 2017r.

W dniu 1 kwietnia 2017r. (...) Sp. z o.o. w W. zawarła z (...) Ltd z siedzibą na Malcie umowę cesji wierzytelności określonych w Załączniku 1 do umowy. Uprzednio w dniu 01 stycznia 2017r. strony zawarły Transakcję Kredytowego Instrumentu Pochodnego o numerze (...), obejmującą wierzytelności wymienione w tej Transakcji, posiadane przez

Cedenta w stosunku do dłużników. W dniu 13 marca 2017r. skierowane zostało do pozwanego zawiadomienie o dokonanej cesji wierzytelności na rzecz powoda.

Pismem z dnia 13 marca 2017r. (...) Ltd z siedzibą na Malcie wezwał P. T. do zapłaty zadłużenia wynoszącego 3.934,79 zł w terminie 14 dni od daty wezwania. Zadłużenia z tytułu umowy pożyczki nr (...) zawartej z (...) Sp. z o.o., na które składa się kwota pożyczki t.j. 3.846,59 zł oraz odsetki maksymalne za okres opóźnienia w kwocie 88,20 zł.

Dowód:

- **profil klienta k.5,**
- **umowa ramowa pożyczki z załącznikami k. 6-9 , k. 47-52,**
- **umowa pożyczki k. 10,**
- **zawiadomienie o cesji wierzytelności k. 11,**
- **wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k. 12-13,**
- **umowa cesji wierzytelności k. 21-23.**

Sąd zważył, co następuje:

Wytoczone powództwo w całości podlegało oddaleniu.

Strona powodowa żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanego kwoty 3.846,59 zł wraz z odsetkami umownymi, wywodząc swe roszczenie z wierzytelności nabytej od (...) Sp. z o.o. w W., która związana była z pozwanym umową pożyczki. Pozwany domagając się oddalenia powództwa zgłosił szereg zarzutów dotyczących zarówno nieistnienia roszczenia w tej wysokości jak i nieskuteczności przelewu wierzytelności t.j. podniósł brak podstaw do wystąpienia z roszczeniem przez stronę powodową, przedwczesność roszczenia oraz niewykazanie przez powoda podstawy naliczenia wartości przedmiotu sporu zgodnego z rzeczywistym stanem rozliczeń pomiędzy stronami.

Nie ulega wątpliwości, iż dany podmiot, aby móc wystąpić w procesie w charakterze strony, musi być podmiotem do tego właściwym, tzn. musi posiadać szczególną kwalifikację pozwalającą na wystąpienie z danym powództwem właśnie przez niego (czynna legitymacja procesowa) bądź przeciwko niemu (bierna legitymacja procesowa). Sprawa dotycząca określonego stosunku prawnego z jednej strony nie może być wszczęta przez jakikolwiek podmiot, lecz jedynie przez podmiot określony, któremu służy do tego uprawnienie. Z drugiej zaś, powództwo musi być również skierowane wobec podmiotu właściwego. O istnieniu czy braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne na podstawie podanego w pozwie stanu faktycznego.

Mając na względzie stanowiska procesowe stron, rozstrzygnięcie o zasadności wytoczonego powództwa wymagało w pierwszej kolejności poczynienia ustaleń w zakresie istnienia po stronie powoda czynnej legitymacji procesowej, tj. prawa do dochodzenia roszczenia z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki. Dokonując oceny w tym zakresie należało zaś odnieść się do umowy cesji wierzytelności z dnia 01 kwietnia 2017r., z której powód wywodził nabycie ogółu praw i obowiązków przysługujących (...) Sp. z o.o. w W..

Fakt zawarcia umowy cesji wierzytelności powoduje, iż po stronie cesjonariusza powstaje czynna legitymacja procesowa w zakresie dochodzenia wierzytelności objętych umową. W takiej bowiem sytuacji stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie (cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu), lecz zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela.

W ocenie sądu, w kontekście zgromadzonego materiału dowodowego, podniesiony przez pozwanego zarzut braku czynnej legitymacji procesowej powoda okazał się zasadny.

Wskazać bowiem należy, iż z przedłożonej umowy w żaden sposób nie wynika, aby na jej podstawie doszło do przejścia na powoda wierzytelności w stosunku do pozwanego. Do pozwu został dołączona uwierzytelniona (przez profesjonalnego pełnomocnika) kopia tej umowy (k.21-23). Z treści jej § 1 wynika, iż Cedent ((...) Sp. z o.o. w W.) oświadcza, że przysługują mu bezsporne i wymagalne wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w Załączniku nr 1 do niniejszej Umowy, sporządzonym według stanu tych wierzytelności na datę Zdarzeń Kredytowych, w stosunku do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej(dalej: Wierzytelności).Zgodnie z treścią § 2 ust.1 i 3 tej umowy Cedent dokonuje przelewu Wierzytelności na Cesjonariusza((powoda) za cenę wynoszącą (...), a Cesjonariusz kupuje Wierzytelności za tę cenę. Wraz z Wierzytelnościami określonymi w § 1 na Cesjonariusza przechodzą wszelkie związane z nim prawa, chyba, że przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawy o kredycie konsumenckim stanowią inaczej. Na niniejszej umowie widnieją dwa nieczytelne podpisy. Nie dołączono zaś wzmiankowanego Załącznika nr 1. Natomiast dołączono Załącznik A (k.24). W tym miejscu zaznaczyć należy, iż czym innym jest nie kwestionowanie przez pozwanego zawarcia przedmiotowej umowy, a czym innym jest zarzut” nie wykazania uprawnienia do wystąpienia w roli powoda w niniejszej sprawie”.

Stosownie natomiast do art. 509 § 1 i 2 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Przelew, inaczej cesja, jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym rezultatem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia (Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2008, s. 367; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 358; H. Ciepla (w:) Komentarz..., s. 587; L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 504; K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 918). (...) Podkreśla się, że cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabędzie on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi (zob. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 367). Przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet). (por. A. Rzetecka – Gil, Komentarz do art. 509 kc, opubl. Lex).

Odnosząc się do w/w zarzutu Sąd zważył, że w istocie powód nie wykazał w sposób należyty, iż nabył od pierwszego wierzyciela pozwanego wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki wierzytelność wobec pozwanego. Nie wykazał tym samym, że przysługuje mu czynna legitymacja procesowa w niniejszej sprawie z uwagi na powyższe rozważania. Powyższy wniosek miał w rozpoznawanej sprawie daleko idące skutki. Sąd nie dysponował bowiem dostatecznym materiałem dowodowym, aby stwierdzić, czy umowa cesji była w ogóle skutecznie zawarta. Z treści art. 509 k.c. wynika, iż elementem przedmiotowo istotnym umowy cesji jest określenie wierzytelności podlegającej przelewowi. W konsekwencji zgromadzony materiał nie dawał podstawy do ustalenia, że powód skutecznie nabył wierzytelność wobec pozwanego. Nie mógł zatem skutecznie dochodzić zgłoszonego w pozwie roszczenia.

Ponieważ ciężar dowodu w tym zakresie na zasadzie art. 232 k.p.c. i 6 k.c. spoczywał na stronie powodowej, która winna wykazać okoliczności stanowiące przesłanki jej roszczenia, w tym przede wszystkim istnienia po jego stronie legitymacji procesowej, to również powoda obciążały procesowe konsekwencje braku właściwej inicjatywy dowodowej we wskazanym zakresie. To strona powodowa wywodząca określone skutki prawne z przedstawionych okoliczności powinna wykazać przesłanki przemawiające za przyjęciem istnienia określonego zobowiązania po stronie pozwanego, jego wysokości i posiadania przez obie strony legitymacji procesowej. Zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia takich ustaleń faktycznych, o czym była mowa powyżej. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przypadku

kwestionowania przez stronę przeciwną twierdzeń pozwu (zwłaszcza niepopartych dowodami) i przedłożenia na tę okoliczność odpowiednich dokumentów bardziej czy mniej bezpośrednio podważających owe twierdzenia, to na powódzie ciąży obowiązek podjęcia inicjatywy dowodowej i wykazania, że roszczenie, którego się domaga jest uzasadnione. Ponadto, z treści art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Na powódzie spoczywa więc także procesowy ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie pozwu. Reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosowane przez Sąd w fazie wyrokowania, mają fundamentalne znaczenie dla dokonania prawidłowej oceny wykonania przez każdą ze stron obowiązku dowodzenia w zakresie przesłanek uzasadniających roszczenie lub zwalniających stronę pozwaną od konieczności jego spełnienia. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony czy też nie (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 października 2012 r., I ACa 510/12). Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., I ACa 1320/11). Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony. Zasada prawdy (art. 3 k.p.c.) nie może przekreślać kontradiktoryjności procesu, gdyż ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych.

Nadto odnosząc się do stanowiska powoda, iż doszło do uznania roszczenia stwierdzić należy, iż pozwany przyznał tą okoliczność, iż zawarł przedmiotową umowę pożyczki, ale jednocześnie wyraźnie zakwestionował istnienie legitymacji procesowej powoda i to w tym zakresie inicjatywa dowodowa strony powodowej była niewystraszająca, o czym była mowa powyżej.

W tej sytuacji w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego należało stwierdzić, że powód nie uczynił zadość ciężącemu na nim obowiązkowi. W konsekwencji wywiedzione powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w wyroku.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 498/18upr

Zarządzenia:

Dnia 08 stycznia 2019r.

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi powoda na adres jak w piśmie z 18.12.2018r.
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

SSR Anita Wolska